

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Quæstio II. An Chrysógonus licitè occiderit Melandrum, qui contra se
calumniari nitebatur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

QUÆSTIO II.

An Chryſogonus licitè occiderit Melandrum, qui contra ſe calumniari nitebatur?

Id probabile eſſe conſent plures, uti
 l. Bannes q. 64. art. 7. dub. 4. Petrus
 Navarra l. 2. c. 3. n. 361. item Azor
 p. 3. l. 2. c. 1. q. 16. Sotus de Juſtit. l.
 5. q. 1. art. 9. & alii nonnulli, ex his
 cauſis. 1. Fama & vita pari paſſu
 ambulant, l. 8. §. 3. ff. quod mel. cauſ.
 ſed, qui me aggreſſus & molitur
 mihi auferre vitam, eum licitè occi-
 do, Clem. un. de homicid. & ferè omnes
 DD. cum S. Thoma: ergo & eum,
 qui molitur per calumniam auferre
 famam & honorem, à fortiori. 2. Si
 ex calumnia, qua me alter intendit
 aggredi, & jam ad id paratum eſſe
 ſcio, mihi ingens imminet damnum
 in bonis fortunæ, uti imminuiſſet
 Chryſogono, ſi Melandro tempus
 exequendi malum propoſitum reli-
 quiſſet: ſiquidem licitum eſt defen-
 ſione occiſiva conſervare bona for-
 tunæ magni momenti l. 3. §. 9. ff. de
 vi & vi armat. l. 1. c. unde vi §. c. 6. de
 Seni. Excomm. in 6. ſicut propter ea
 conſervanda vel recuperanda licitum
 quoque eſt ipſum Bellum offenſi-
 vum, in quo plurimos occiſi inevi-
 tabile eſt. 3. Parum vel nihil intere-
 ſt, an quis me invadat, vel invadere
 paratus ſit, gladiò propriò ad me
 occidendum, vel alienò: ſed Me-
 lander invadere paratus erat Chry-
 ſogonum gladiò alienò, ſcilicet Ju-

dicis; à quo, ſi calumnia non
 fuiſſet per occaſionem impedita,
 Chryſogono manifeſtum periculum
 mortis, vel ſaltem honoris & bono-
 rum fortunæ, imò certa jactura im-
 minuifſet. 4. Si Melander Chryſo-
 gonum impactà alapà impetere, &
 ſic ejus honorem publicè lædere in-
 tentafſet, iſte potuiſſet ſe defendere
 armis, etiam occidendo, ſi hono-
 rem alter conſervare non potuiſſet.
 Covarruv. Conink, Bonac. Wieſt-
 ner, Leurenus ad tit. de homicid. q.
 242. & alii: ergo etiam, quando lin-
 guâ vel falſis teſtibus nitebatur ejus
 honorem graviter lædere; quia pa-
 rum intereſt, quo instrumento quis
 alterum nitatur offendere, ſi ſem-
 per æquè efficaciter damnum infer-
 tur.

Verùm hæc ſententia non ſolum
 falſa, ſed hodie etiam ſpecialiter pro-
 hibita eſſe mihi videtur, ut adeò ſit
 practicè improbabilis. Probatum
 ex propoſitionibus damnatis; nam
 Alexander VII. damnavit hanc pro-
 poſitionem, licitum eſt Religioſo vel
 Clerico calumniatorem, gravia crimina
 de ſe vel Religione ſpargere munitatem,
 occidere, quando alius modus defen-
 dendi ſe non ſufficit, uti ſuppeterere non vi-
 detur, ſi calumniator ſit paratus vel ipſi

Religioso vel ejus Religioni publice & coram gravissimis viris prædicta impingere, nisi occidatur. Item hanc, *Licet interficere falsum accusatorem* (notetur hoc, quia specialiter huc pertinet) falsos testes, ac etiam Judicem, à quo iniqua certò imminet sententia, si alià vià non potest innocens damnum evadere. Innocentius XI. autem præscripsit istam, *fas est viro honorato occidere inuasorem, qui nititur calumniam inferre*. Prob. 2. ex ratione; si enim liceret occidere falsum accusatorem, vel calumniari molientem in-velextra Judicium &c. plurima ac ingentia incommoda & pericula imminerent bono & quieti Reipublicæ, cum homines facillè sibi persuaderent, se accusari per calumnias, adversarium machinari dolos, falsas criminationes, & per ejus malitiam sibi damnum in honore, vel etiam bonis fortunæ inferre paratum esse, se autem aliter damnum evitare non posse, quàm per mortem calumniatoris, & sic nimirum multiplicarentur cædes, sæpe innocentium, perturbaretur quies publica, darentur Judices in propria causa, temeraria judicia, & injustæ executiones, sed jus defensionis non datur, quando defensio cederet in perniciem vel grave damnum Reipublicæ. 3. Quia sæpe non est certum, nec satis constat, an revera alter sit paratus, & efficaciter velit aut possit calumniando graviter nocere in fama, vel etiam in bonis fortunæ, uti planè non videtur in nostro casu certum

fuisse Chryfògono: potius id suspicatus, tantum est & timuit: ergo usus defensionis occisivæ non est licitus, cum nemo possit occidi, nisi certò sit nocens. 4. Et si constaret satis de prava intentione, ac insuper de executione mali propositi futura, tamen certum non est, alio modo non posse reparari damnum in honore vel bonis fortunæ forsitan illatum, v. g. per prosecutionem litis, per diligentem inquisitionem in testes, vel in circumstantias indolentium &c. quibus innitebatur calumnia imò ordinariè suppetit modus aliquis reparandi, & detecta veritate malum omne evadendi, licet forsitan per accidens subinde recuperari non possent ablata bona honoris aut famæ, & media recuperandi per accidens non sint profutura: nam Bonum Commune præferendum est bono privato, & illud exigit, ut etiam in casu, quo per accidens remedia per se & ordinariè alias sufficientia effectu carere contingit, non liceat ob bonum privatum adhibere medium bono publico noxium, ut est occisio inuasoris. P. Illung. Theol. Moral. tr. 4. d. 3. n. 69.

Atque ex his eruitur responsio ad rationes dubitandi: Ad 1. licet vita & fama pari passu ambulant quoad æstimabilitatem, non tamen æquiparari debent quoad conservationem, siquidem vita semel amissa nullo modo reparabilis est naturaliter, bene tamen, saltem ordinariè, fama

fama & honor, uti & bona fortunæ, per alia media licita. Ad 2. Etsi licitum sit conservare bona fortunæ magni momenti & recuperare per occisionem invaloris in iis circumstantiis, in quibus per se & ordinariè non suppetit revera alius modus conservandi vel recuperandi, licitum tamen non est, ubi per se & ordinariè suppetit alius modus, ut si solùm per calumniam alterius & consecutivè infertur damnum in iisdem bonis; quæ reparato honore & fama, quæ aliis modis ordinariè reparari possunt, consecutivè recuperantur etiam & bona fortunæ. Ad 3. Imprimis Chrysógono non fuit certum, an Melander machinetur dolos, & calumniari paratus sit, dein, etsi hoc ipsi certum fuisset, tamen adhuc potuit superesse aliud remedium evadendi mortem, vel damnum in bonis fortunæ, detectâ scilicet calumniâ & reparato honore, quod ordinariè

& per se potest suppetere, saltem Chrysógono certum non fuit, an non sit suppetiturum, quod per accidens contigisset: non autem debet in casu incertitudinis licita esse defensio occisiva, utpote tali casu valde noxia bono publico. Ad. 4. C. Antec. si alio modo honor conservari non potuisset v. g. per fugam, vel per vulnerationem non lethalem, per alapam reciprocè inflictam, humili prostrationem, manuum tentionem &c. verbò, si observâset moderamen inculpatae tutelæ, & fuga ipsi vel impossibilis, vel graviter probrosa fuisset: Attunc N. Conf. Sparit. quia honor læsus per linguam vel falsos testes adhuc alio modo conservabilis, vel saltem reparabilis est; ac in supersepe, uti specialiter in hoc casu, lædendum esse necdum certò constabat: occidere autem nec Judici licitum est, si non satis sit certum de delicto.

